

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

Factors Affecting Saving Behavior of the Secondary Student In Sateng District Amphur Muang Yala Province

จรินทร์รัตน์ วรวงษ์พิทักษ์^{1*}, ธัญยธรณ์ โยธาทิพย์², อุษณีย์ พรหมศรียา³

Jarinrat Vorravongpitak^{1*}, Thanyathorn Yotatip², Usanee Promsriya³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ลักษณะเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยประชากรวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเอฟ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง อายุเฉลี่ย 13 ปี มีระดับรายได้และรายจ่ายต่อเดือนอยู่ในระดับ 2,001-2,500 บาท ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ นักเรียนที่มีการออม มีเพียงร้อยละ 26.67 โดยพฤติกรรมการออมพบว่า มีวิธีการออม โดยมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายแล้วจึงออม มีจำนวนเงินที่ออมต่อเดือนระดับ 501-1,000 บาท มีรูปแบบการออมโดยนำเงินไปฝากธนาคาร สำหรับวัตถุประสงค์การออมต้องการมีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต ด้านระยะเวลาการออมอยู่ในช่วง 1-3 ปี สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม พบว่า ปัจจัยด้านสื่อ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยด้านครอบครัว ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม, ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น, จังหวัดยะลา

Abstract

The purpose of this research was to study the savings behavior and the influent factors on savings the case of secondary student in Sateng Muang District, Yala Province. This survey research applied the questionnaires as research tools. The population of the study consisted of secondary students from 5 schools. This research applied proportional stratified random sampling, selected 400 samples and analyzed frequency, percentile, average, standard division and F statistic.

The study found that most of the secondary students were female. The average ages were 13 years and revenue were between 2,001–2,500 baht, monthly. Furthermore, the survey reveals that 26.67 percentages of students have savings behavior. They will save after spending. Savings amount at 501-1000 baht per month by bank deposits. The objective of savings was future using, period between 1 to 3 years. The savings atmosphere factors which are media, friend's influence and school environment did not consist of significant impact on savings behavior. Except, the different of family backgrounds affects the savings behavior.

Keywords: Saving Behavior, Factors Affecting Saving Behavior, Secondary Student, Yala Province

¹University lecturer, Faculty of Management Sciences, Yala Rajabhat University E-Mail: am_jarinrat@yahoo.com

²University lecturer, Faculty of Management Sciences, Yala Rajabhat University E-Mail: doungkamo_01@hotmail.com

³University lecturer, Faculty of Management Sciences, Yala Rajabhat University E-Mail: usanee.yru@gmail.com

บทนำ

การออมมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ ช่วยเสริมสร้างความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดความผันผวนจากวิกฤตการณ์การเงินโลก โดยเงินออมจะถูกนำไปเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่รัฐบาล และภาคเอกชนเพื่อใช้ในการลงทุน ก่อให้เกิดการจ้างงาน และสร้างรายได้ นอกจากนี้การออมยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทย ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติของประเทศไทย ปี 2558 พบว่าภาคครัวเรือนประชาชนมีรายได้และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น จากรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 17,787 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 26,915 บาท และค่าใช้จ่ายต่อเดือนเฉลี่ย 14,311 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 21,157 บาท ตามลำดับ ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วพบว่า รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ 5,758 บาทต่อเดือน หรือประมาณ 1,986 บาทต่อคน (ขนาดของครัวเรือนเฉลี่ย เท่ากับ 2.9 คน) รายได้ที่เหลือดังกล่าวส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้ในการชำระหนี้ เช่น หนี้เพื่อการซื้อบ้าน/ที่ดิน หนี้อุปโภคบริโภค จากนั้นจึงจะเก็บไว้เพื่อการออม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) ซึ่งในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา การออมภาคครัวเรือนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สาเหตุมาจากพฤติกรรมการใช้จ่ายที่เน้นวัตถุนิยมในการแสวงหาความสุขเพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีพฤติกรรม “ใช้ก่อน-ออมทีหลัง” นอกจากนี้การจูงใจของธุรกิจสถาบันการเงินที่เปิดโอกาสให้กู้ยืมง่ายและมากขึ้น พร้อมจูงใจด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ ก็นับว่ามีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้คนไทยมีพฤติกรรมการออมลดลง และมีหนี้สะสมปริมาณที่มากขึ้น

การสร้างวินัยในการออม จัดเป็นหนึ่งในการบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ด้านการเงิน ซึ่งควรส่งเสริมและปลูกฝังให้เกิดขึ้นกลุ่มเยาวชนเพื่อที่จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถบริหารจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถาบันทางการเงินที่ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญ พร้อมสนับสนุนกิจกรรมการออมผ่านโครงการต่างๆ อาทิ โครงการโรงเรียนธนาคารของธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โครงการเงินฝากชูปเปอร์จูเนียร์ ของธนาคารออมสิน หรือแม้แต่โครงการของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้วันที่ 31 ตุลาคมของทุกปี เป็น “วันออมแห่งชาติ” รวมถึงจัดสัปดาห์ส่งเสริมวัฒนธรรมการออมแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งมีทั้งโครงการที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของเยาวชน โดยเฉพาะการออมของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ แต่เนื่องจากงบประมาณวิจัยที่ได้รับมีจำกัด งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาเฉพาะเยาวชนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลาเท่านั้น ทั้งนี้ผลที่ได้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสร้างวินัยในการออมให้กับเยาวชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีปัจจัยการออมที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

งานวิจัยนี้อาศัยทฤษฎีตามหลักการบริโภคและการออมของเคนส์ (John Maynard Keynes. 1961, อ้างใน มณีรัตน์ ภิญโญภูษานุกฤษ และคณะ 2551 : 77-81) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมผู้บริโภคว่า ปัจจัยด้านรายได้ กับ ปริมาณการบริโภคสินค้าและบริการของแต่ละบุคคลมีความสอดคล้องกัน คือ บุคคลมีรายได้ต่ำจะมีการบริโภคต่ำ แต่เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะมีบริโภคเพิ่มขึ้น โดยปริมาณการเพิ่มขึ้นของการบริโภคจะไม่เท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ เนื่องจากปริมาณการใช้จ่ายเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งจากทฤษฎีที่กล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า เงินออมของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง ส่วนทฤษฎีการวิเคราะห์พฤติกรรมของไฮเดอร์ (Heider, 1958) ได้อธิบายว่า การรับรู้พฤติกรรมของคนเรานั้นต้องสังเกตพฤติกรรมและอนุมานว่าการเกิดพฤติกรรมนั้นมีสาเหตุมาจาก องค์ประกอบส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแรงจูงที่จะกระทำ และ องค์ประกอบจากสิ่งแวดล้อม เป็นแรงสนับสนุนที่บังคับให้กระทำ ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้มีความสัมพันธ์กันทั้งทางบวกและทางลบ มิลตัน ฟรีดแมน (Milton Fried. 1969; อ้างใน ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ. 2536 : 145-155) ได้กล่าวว่า ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินสามารถเลือกถือครองสินทรัพย์ในหลายรูปแบบ โดยบุคคลจะแบ่งสรรการถือทรัพย์สินให้อยู่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด สำหรับเป้าหมายการออม หรือวัตถุประสงค์ในการออม จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์เคนส์ (John Maynard Keynes. 1961) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการถือครองเงินเป็น 3 ประเภท คือ ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร ซึ่งสำหรับเป้าหมายการออมของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นการออมเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เก็บสะสมไว้ซื้อสิ่งของที่ต้องการ รวมถึงไว้ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาในอนาคต ดังนั้นจึงได้แบ่งพฤติกรรมการออมไว้ 5 ด้าน คือ 1) รูปแบบการออม 2) วิธีการออม 3) ระยะเวลาการออม 4) จำนวนการออม 5) วัตถุประสงค์การออม เงินออมเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ คือ การออมในวัยเกษียณ การออมเพื่อการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และสุดท้ายการออมเพื่อการศึกษา (สุรัสวดี ชูระนะไพบูลย์, 2551) แนวการพัฒนาพฤติกรรมการออมของนักศึกษา ต้องให้ความรู้เพื่อให้เกิดความคิดที่จะออม ปรับวิธีการออมจากการใช้ก่อนแล้วที่เหลือจึงออม เป็นออมก่อนแล้วใช้ส่วนที่เหลือ ให้มีการวางแผนรายรับ รายจ่าย และเงินออม สร้างวินัยในการออมตามที่วางแผน (กุลยา อนุโลก, 2555) ส่วนการกำหนดปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม แบ่งได้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเพื่อน 2) ด้านเพื่อน 3) ด้านโรงเรียน 4) ด้านครอบครัว พฤติกรรมของมนุษย์มีความซับซ้อน แรงจูงใจอาจทำให้เกิดพฤติกรรมเหมือนหรือต่างกัน (Schiffman and Kanuk, 1991) แรงจูงใจทางด้านสังคม เป็นความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับครอบครัว เพื่อน และความต้องการที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยปัจจัยกำหนดพฤติกรรมผู้บริโภค ประกอบด้วย ปัจจัยภายในมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะของบุคคล ประกอบด้วย การรับรู้ การเรียนรู้ ความต้องการ แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทัศนคติ และค่านิยมและวิถีชีวิต ส่วนปัจจัยภายนอก คือสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ประกอบด้วย ครอบครัว กลุ่มอ้างอิง วัฒนธรรม ชนชั้นทางสังคม (ชูชัย สมितिไกร, 2554)

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จาก 5 โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งสิ้น 6,859 คน ผู้วิจัยได้สุ่มส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) คิดเป็นร้อยละ 5.82 แล้วทำการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยวิธี Taro Yamane ที่

ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน จำแนกเป็น โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง โรงเรียนสตรียะลา โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ และโรงเรียนพัฒนาวิทยามูลนิธิ คิดเป็นจำนวน 69, 50, 182, 41 และ 58 คน ตามลำดับ

ในส่วนของแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ความเพียงพอต่อการใช้จ่าย รวม 4 ข้อ โดยเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว ยกเว้นคำถามเกี่ยวกับอายุ ที่ให้ผู้ตอบเขียนระบุ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมกรออม ได้แก่ วิธีการออม จำนวนการออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์การออม ระยะเวลาการออม รวม 5 ข้อ โดยเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรออม โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสื่อ 2) ด้านเพื่อน 3) ด้านโรงเรียน 4) ด้านครอบครัว โดยเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนนแบ่งเป็น 5, 4, 3, 2, 1 แสดงความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

สำหรับการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอรับคำแนะนำและให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับพฤติกรรมกรออมที่กำหนด
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับพฤติกรรมกรออมที่กำหนดหรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรออมที่กำหนด

ถ้าค่าดัชนี IC (Index of Item – Objective Congruence) ที่คำนวณได้มากกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้น จะเลือกไว้ใช้ และถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 จะถูกตัดไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.66 – 1.00 อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ทุกข้อ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970, p 161) โดยภาพรวมแบบสอบถามทั้งหมดมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8703 ซึ่งถือว่ามีความสูง ก่อนจะนำไปจัดเก็บข้อมูล และนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ในส่วนข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนและข้อมูลพฤติกรรมกรออม ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรออม อีกทั้งวิเคราะห์และทดสอบ F - test เพื่อหาความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพล กับ พฤติกรรมกรออม โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 95

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงคิดเป็นร้อยละ 55 อายุเฉลี่ย 13 ปี รายได้ต่อเดือน 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.60 รายได้ 1,501-2,000 บาท ร้อยละ 16.13 รายได้ 2,501-3,000 บาท ร้อยละ 15.88 สำหรับรายจ่าย 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.05 รายจ่าย 1,501-2,000 บาท ร้อยละ 15.22 รายจ่าย 2,501-3,000 บาท ร้อยละ 12.73 ทั้งนี้นักเรียนที่มีพฤติกรรมกรออมเมื่อเทียบกับไม่ออม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.67 : 73.33

2. ข้อมูลด้านพฤติกรรมการออม นักเรียนที่มีการออมร้อยละ 26.67 เมื่อศึกษาพฤติกรรมการออมพบว่า มีวิธีการออม โดยมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายแล้วจึงออม คิดเป็นร้อยละ 90.66 เก็บเงินออมก่อนแล้วที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย ร้อยละ 9.34 ทั้งนี้จำนวนเงินที่ออมต่อเดือน 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.63 ระดับไม่เกิน 500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 22.37 และ 1,001-1,500 ร้อยละ 15.78 โดยรูปแบบการออม นำเงินไปฝากธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 73.79 เก็บเงินไว้ที่ตนเอง ร้อยละ 13.26 ฝากไว้กับผู้ปกครอง ร้อยละ 12.95 สำหรับวัตถุประสงค์การออม ต้องการมีเงินเก็บไว้ใช้ในอนาคต คิดเป็นร้อยละ 26.10 เก็บไว้เป็นทุนการศึกษา ร้อยละ 19.33 เก็บไว้ซื้อสิ่งของที่ต้องการ ร้อยละ 15.18 ส่วนระยะเวลาการออม 1-3 ปี ร้อยละ 40.79 ระยะเวลาต่ำกว่า 1 ปี และ 3-5 ปี มีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 18.13

3. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสื่อ ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยด้านครอบครัว ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนที่แตกต่างกัน โดยครอบครัวมีผลต่อ จำนวนเงินออม และระยะเวลาการออมของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการออมมีสัดส่วนที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับนักเรียนที่ไม่ออม ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมการออมเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยระยะเวลาและความต่อเนื่องในการออม ซึ่งขัดแย้งกับคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยรุ่นที่ชอบอะไรแบบง่ายๆ ไม่ต้องรอ อีกทั้งวัยรุ่นเห็นคุณค่าของการออมเงินน้อย เนื่องจากได้เงินมาง่ายๆ จากผู้ปกครอง (Fonda, 2014) สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลยา อนุโลก (2555) ที่วิจัยพฤติกรรมการออมของนักศึกษาและพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ขาดการออมเงิน เพราะไม่มีเงินเหลือที่จะออม และมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ

2. ข้อมูลด้านพฤติกรรมการออม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีรูปแบบการออม โดยนำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า การนำเงินไปฝากธนาคารจัดเป็นรูปแบบการเก็บเงินที่ปลอดภัยที่สุดท่ามกลางวิกฤตอันตรายนรอบตัว (Choudhry, 2012) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล(2557) ศึกษาพบว่า นักศึกษาเก็บเงินออมด้วยวิธีการฝากธนาคาร

3. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านครอบครัวที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า ครอบครัวจัดเป็นกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดู รวมถึงเป็นแบบอย่างด้านการใช้ชีวิต ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุตรหลาน ก่อให้เกิดการเชื่อฟัง เลียนแบบและทำตาม (Solomon, 2012) ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ที่ศึกษาพบว่าระดับการศึกษาของบิดา ฐานะทางการเงินของครอบครัวและเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองไม่มีผลในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยนี้เป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครอง ครู สถาบันการเงิน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนพฤติกรรมออมให้กับเยาวชน โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดยะลา รวมถึงจังหวัดที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นพื้นที่พิเศษ โดยจัดโครงการและกิจกรรมเพิ่มแรงจูงใจ เสริมสร้างลักษณะนิสัยและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการออมตั้งแต่ยังเป็นเยาวชน โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเยาวชนใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการออมและจัดโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการออมให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน ให้มีกระตุนเยาวชนโดยการมอบรางวัล สำหรับนักเรียนที่มีการวางแผนการออมอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออมที่ถูกต้อง เพื่อให้เยาวชนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นนักเรียนที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีการรักการออมในอนาคตต่อไป ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ในการจัดตั้งโครงการธนาคารโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ หากผลสัมฤทธิ์การจัดตั้งธนาคารโรงเรียนสามารถสร้างให้เยาวชนเกิดลักษณะนิสัยการออมได้อย่างสม่ำเสมอ ควรให้โรงเรียนมีการจัดตั้งธนาคารโรงเรียนให้กับทุกโรงเรียนในพื้นที่ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปให้มีการศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อให้มีการเปรียบเทียบระดับการออมของเยาวชน และควรมีการศึกษาธนาคารโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

- กุลา อนุโลก. (2555). พฤติกรรมการออมของนักศึกษาด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก library.cmu.ac.th/faculty/econ/Exer751409/2556/Exer2556_no75. (วันที่ค้นข้อมูล 22 มิถุนายน 2559).
- เยาวลักษณ์ กุลदारงค์. (2558). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเงินของนักเรียนอัสสัมชัญธนบุรี. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก swis.act.ac.th/html_edu/act/temp_emp_research/2797.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 22 มิถุนายน 2559).
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ว. สุทธิปริทัศน์. 28(85): 300-316.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). บทสรุปผู้บริหาร – สำนักงานสถิติแห่งชาติ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/Sociosum58.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 22 มิถุนายน 2559).
- Choudhry, M. (2012). *The Principles of Banking*. Solories South Tower: John Wiley Sons Singapore Pte.Ltd.
- Fonda, J. (2014). *Being a Teen: Everything Teen Girls & Boys Should Know About Relationships, Sex, Love, Health, Identity & More*. New York: Penguin Random House Company.
- Solomon, M.S. (2012). *Consumer Behavior: Buying, Having, and Being*. 11th ed. New Jersey: Prentice-Hall International.